కాంచీకుమారి

చింతా దీక్షితులు

●●●

౧

రాజు

గుర్తించారా నా ఆజ్ఞ?

మంత్రి

చిత్తం.

రాజు

ఎందుకింకా సందేహిస్తారు?

మంత్రి

తమ కన్నివిధములా భృత్యుడైన యీ మంత్రికి ఏమిన్నీ సందేహము లేదు——
కాని——

రాజు

కాని?

మంత్రి

ఈ మంత్రిలో సర్వస్వతంత్రముగా సర్వదా సంచరించే బుద్ధి సంశయిస్తోంది.

రాజు

ఏమీ?

మంత్రి

తమ ఆజ్ఞ కొనసాగదేమో నని నాబుద్ధి సంశయిస్తోంది మహారాజా!

రాజు

ఎప్పుడూ సరళముగా ప్రవర్తించే తమబుద్ధి కిప్పుడీ విపరీతవృత్తి ఏల కలిగెనో?

మంత్రి

స్వామిపూజాదురంధరత్వమున మెలగే బుద్ధి కెప్పుడూ సరళవృత్తే మహారాజా! విపరీతత్వము మనము కల్పించుకొన్నది.

రాజు

కాంచీపురాధినేతను గెల్చిన నేను తత్కాంచీకుమారిని శిక్షించలేనా?

మంత్రి

మహారాజులు శిక్షించుటకూ, రక్షించుటకూ సమర్థులే. కాని కాంచీకుమారిపై తమరు వేయించిన శిక్ష పారదేమోనని సందేహము.

రాజు

అందు కాటంకము కలుగజేసే ప్రబలశత్రు వెవ్వడైనా ఉన్నాడా?

మంత్రి

మానవరూపముతో లేదు.

రాజు

సమ్మార్జకుల కీరాజ్యములో లోటువచ్చిందా?

మంత్రి

మాటమాత్రమున వేలకొలది తమ ఆజ్ఞశిరసా వహిస్తారు.

రాజు

ఇక వివాహము చేయించడమునకు పురోహితులు కరవా ?

మంత్రి

అట్టికర వీరాజ్యమున లేదు మహారాజా !

రాజు

అయితే కాంచీకుమారిని సమ్మార్జకున కిచ్చి వివాహము చేయించండి.

మంత్రి

మహారాజా ! ఒక్కమనవి.

రాజు

ఏమది?

మంత్రి

తమరు పగ సాధించదలచుకొంట కాంచీపురాధీశునిమీద.

రాజు

అవును.

మంత్రి

ఆవిధముగా పగ సాధించారుకూడాను.

రాజు

అవును.

మంత్రి

కాంచీకుమారిని తాము వలచి వివాహమాడ తలపెట్టారు.

రాజు

ఆమాట నిజమే.

మంత్రి

కాంచీపురరాజు ఆమాట విని చులకనగా మాట్లాడాడు.

రాజు

అవును.

మంత్రి

నే నుచ్చరించుటకు సహితము జంకే, అన రానిమాట అన్నాడు.

రాజు

ఆతనిమాటే ఆతనికి అప్పజెప్పవలెను గదా ! అందుకనే మేము వేయించిన ఆజ్ఞ—సమ్మార్జకున కిచ్చి ఆమెను పెండ్లిచేయవలె నని—

మంత్రి

మదోన్మత్తులకు ఉచితానుచితజ్ఞత ఉండదు గదా !

రాజు

అందుకనే ఆతని గర్వ మణచుటకు యుద్ధములో ఓడించితిని.

మంత్రి

ఆతప్పు కాశిక్ష సరిపోలేదా మహారాజా !

రాజు

చాలదు.

మంత్రి

ఆతని కుమార్తెను, కాంచీకుమారిని, సమ్మార్జకున కిచ్చి పెళ్లిచేయడము—ఎవరికి శిక్షగా మీరు భావిస్తారు?

రాజు

రాజుకు శిక్ష కాదా !

మంత్రి

అంతకన్న కాంచీకుమారికి కాదా స్వామీ!

రాజు

నల్లుల మంచమునకు కఱ్ఱదెబ్బలు తప్పవు గదా!

మంత్రి

నేర మొకచోటా, దండన వేరొకచోటానా న్యాయమూర్తీ.

రాజు

ధర్మసూక్ష్మ మెరిగిన మంత్రిపుంగవులకు నేను వేరే చెప్పవలసిన పనియేమి?

మంత్రి

స్వామివారి ఆజ్ఞ అయితే ఈ సేవకు డొక మనవి — ధర్మసూక్ష్మము — చెప్పకోబోతున్నాడు.

రాజు

కానియ్యండి.

మంత్రి

తాము విధించిన శిక్ష తప్పచేసిన కాంచీపురాధీశు డనుభవింపదగినదే.

రాజు

అవును.

మంత్రి

తప్పచెయ్యని కాంచీకుమారి ఆజన్మమూ ఆశిక్ష అనుభవింపవలసిఉంటుంది.

రాజు

విచారించవలసిన విషయమే కాని — అది తప్పనిసరి.

మంత్రి

అంతకన్న విచారకరమైన సంగతి మనవి జేసుకోబోతున్నాను.

రాజు

ఏమది?

మంత్రి

శిక్షను విధించే తామే ఆశిక్షకు భాగస్వాములు కాబోతున్నారు.

రాజు

నాకు నేను శిక్ష విధించుకొంటున్నానా మీ అభిప్రాయం?

మంత్రి

చిత్తం.

రాజు

అదెట్లు?

మంత్రి

వివరముగా మనవి చేసుకొంటాను. సావధానముగా ఆలించవలెను ప్రభువులు.

రాజు

సావధానులమే.

మంత్రి

తాము కాంచీకుమారిని ప్రేమించి వివాహమాడ నిశ్చయించారు.

రాజు

అవును.

మంత్రి

కాంచీకుమారి తమ్ము ప్రేమించి వివాహమాడనుబలాటపడ్డది. —

రాజు

కావచ్చు.

మంత్రి

శుద్ధసంకల్పుల సంకల్పములకు విపరీతఫలము లుండవుగాదా !

రాజు

ఆమాట యిప్పు డెందుకు ?

మంత్రి

తమరు తలపెట్టిన వివాహసంకల్పమున కిట్టి విపరీతఫలము రానున్నదని నేను ఆశ్చర్య పడుతున్నాను.

రాజు

ఏమి చేయగలను ?

మంత్రి

ఆమెపై లగ్నమైన మీహృదయమును మీరు చంపుకోవడమే కాకుండా మీపై లగ్నమై యున్న ఆమెహృదయమునుకూడా మీరు చంపడము లేదా !

రాజు

ఏమిచేయగలను ?

మంత్రి

ఎక్కడ తాండవ మాడునని ఊహించా రామెపాదములు— మీ రామెను మోహించి నప్పుడు —— ... ఈ రాజసౌధములోనా —— పాడు పూరిగుడిసెలోనా?

ఎవరియాశల నూరించునని ఊహించా రామె చూపులు—మీఆశలా, ప్రాకృతజనులవా ? ఎవరిని ఎల్లవేళలా ముంచెత్తునని యూహించా రామెలావణ్యము—మిమ్మా, మీ సేవకునా?

ఎట్టి శుద్ధసంకల్పము మీది ? దాని కిట్టి విపరీతఫలము వప్పుకొంటారా మహారాజా !

తొలినాటి మీ సుసంకల్పములను చంపుకొన్న పాపము మిమ్ము చుట్టుకోదా ?

ఆమెహృదయసంకల్పముల కురిబోసే శిక్ష విధించిన పాపము మిమ్ము చుట్టుకోదా ?

ఫలోన్ముఖముకాని మీసంకల్పమువల్ల పుట్టే దుఃఖము —— నిరంతర చింతనవల్ల కలిగే దుఃఖము —— ఆజన్మదుఃఖము మీ రనుభవించబోవడము లేదా ?

ఎవరి కీశిక్ష ? —— ఆమె ఒక్కతెకేనా ?

ఎవరు వేశా రీశిక్ష —— మీరా ?

కాదు మహారాజా కాదు. ఈశిక్ష మీకు.

అందరికన్న అధికముగా మీ రనుభవించవలసిన శిక్ష ! ఈశిక్ష మీరు వేసినదికాదు, కాంచీపురాధీశుడే మీపైవేశాడీశిక్ష. ఇంతకన్న కఠినశిక్ష యితరులు మీపై విధించగలరా, ప్రభూ !

మీరు గెలవలేదు, రాజా, కాంచీపురాధీశ్వరుని; అతడే గెలిచాడు మిమ్ము.

రాజు

ఏమిటీ ?

౨

రాజు

వేటకానిబాణమునకు లక్ష్యమైన హరిణము వేటకానితో వాదమునకు దిగుతున్నదా ?

కాంచీకుమారి

మీరు ప్రేమించి పెంచుకో దలచుకొన్న మృగమునే తీవ్రబాణముల కాహుతి చేసే కఠిన హృదయులు కారని ఈ దీనురాలి ఆశ.

రాజు

కఠినహృదయము రాజలక్షణములలో నొక్కటి కాదా, శత్రుకుమారీ!

కాంచీకుమారి

అబలలపట్లకాదు, దయామయా!

రాజు

పురుషులతో—నీతండ్రికి శత్రువైనవానితో వాదించే సాహసము నీ కెక్కడినుండి వచ్చింది—అబలా!

కాంచీకుమారి

తమ సన్నిధానమున అవనతముఖినై నిల్చోవలసిన లజ్జావతిని నేను మీకు నా కష్టసుఖములు నచ్చజెప్పే స్థితికి వచ్చానని క్రుంగిపోతున్నాను, రాజా.

రాజు

కారణము ?

కాంచీకుమారి

తమరే!

రాజు

నీ తండ్రికాడో ?

కాంచీకుమారి

బ్రహ్మవ్రాతకు మించిన మహోత్కృష్ట దశ నా తండ్రి నాకంటగట్టదలిచాడు. అది నా తండ్రినేరముకాదు. ఆతనికి నాపై వాత్సల్యము చేసిన నేరము.

రాజు

నేను సమ్మార్జకుడనటగా! నీకు నేను తగనటగా! అందువల్ల నే నీవు సమ్మార్జకునకే తగుదు వని నీతండ్రికి నేను ఋజువు చేయదలిచాను.

కాంచీకుమారి

నాతండ్రిదృష్టిలో మీ రెట్టివారైనా నా దృష్టిలో మీరు దైవసములు.

రాజు

ధన్యుడనే.

కాంచీకుమారి

నాకు మీరు తగుదురో లేదో నిర్ణయించేది నాహృదయము—మాతండ్రి వాత్సల్యము కాదు.

రాజు

ధన్యుడనే.

కాంచీకుమారి

నేను సమ్మార్జకునకే తగుదు నని నాతండ్రికి ఋజువుచేయ దలిచారా?

ఆపక్షమున మీరుసమ్మార్జకులే కావలె. మీకు నేను జాయనుకావలె.

రాజు

ఏమీ ?

కాంచీకుమారి

అట్లుకానిపక్షమున — ముఖముపై కోపించి కళ్ల నూడబెరుకుకొనే అవివేకులు మీ రవుతారని నే నెన్నటికీ నమ్మను.

రాజు

ఇం దవివేక మెక్కడ నున్నది ?

కాంచీకుమారి

నన్ను ప్రేమించి నా హృదయమును తమ జీవితములో లంగరు వెయ్యదలచిన తమరు మీ అమూల్యప్రేమ నేమిచేసుకొంటున్నారు? ఆత్మహత్య దోషమని కాదా పెద్దలమాట! దేహమును చంపుకోవడంకన్న ప్రేమను చంపుకోవడము ఎక్కువదోషము కాదా?

రాజు

నా హృదయములో అంకురించే ప్రేమబీజాలను నేను పోషించడం మానివేశాను. అందు దోషము లేదు.

కాంచీకుమారి

ఆబీజములు హృదయక్షేత్రములో మొట్టమొదట ఎందుకు చల్లుకొన్నారో?

తమ ప్రేమవారాశిలో ఈదులాడవలసిన నా హృదయం తమ కోపపర్వతానికి తగుల్కొని ముక్కలైపోతూఉంటే చూస్తూ ఊరుకొంటారా రాజా!

రాజు

ఎవరి అదృష్టము వారిది.

కాంచీకుమారి

నన్నేల మీరు ప్రేమించవలెను మొదట? నామనస్సులో ఆశ లేల రేకెత్తించవలెను మీరు? ప్రేమ నేల ప్రజ్వలింపజేయవలెను? చిన్నపువ్వుల నవ్వులతో నవ్వే నాహృదయాన్ని మీ రాకర్షించి మీపై లగ్నము చేసుకోవడ మేల? లోకముజాడలు గుర్తెరుగని పసిదానను నన్ను నా అమాయకపు లోకమునుండి బయటికిలాగి ఈ తుపాను లోనికి ఎందుకు దింపారు ?

ఇది మీ వివేకలక్షణమా? నా దురదృష్ట ఫలమా ?

అబలల హృదయములు వజ్రసన్నిభములనా తమ ఊహ ?

ఈనాభగ్నహృదయము-తొలిసారి మీకర్పించిన లేతహృదయము — ఇతరుల వశము చేస్తానా, జీవితేశ్వరా! అట్లా చేస్తే ఈ ఘటము నిలుస్తుందా ?

రాజు

నామాట కెప్పుడును తిరుగు లేదే మరి?

కాంచీకుమారి

సత్యసంధులవాక్కులు వృథా కావు జగదీశ్వరా.

మీవాక్యములు వృథా కావు.

కామాక్షీవరపుత్రిక, అమాయిక లేత కోర్కులు వృథాపోతవా?

నాకోర్కులు వృథాపోతవా?

నేను సమ్మార్జకుని భార్యనే కావలెను. మీపాదసేవకే నాజీవితమంతా వినియోగపడి తీరవలెను.

రాజు

మంత్రీశ్వరా !

మంత్రి

చిత్తం మహారాజా !

రాజు

నేను సమ్మార్జకుణ్ణే, మంత్రీ !

మంత్రి

అదెట్లు రాజా?

రాజు

నా ఖడ్గముతో నలుముఖములా శత్రుసేనలను తుడిచివేస్తినిగదా.

మంత్రి

ఖడ్గము సమ్మార్జనికాదు రాజా !

రాజు

నా అనునయవాక్యములతో, ప్రేమతో, కాంచీకుమారిదుఃఖమును తుడిచివేస్తున్నాను మంత్రీ !

మంత్రి

అనునయవాక్యము సమ్మార్జని అవుతుందా రాజా ! ప్రేమా కాదుగదా !

రాజు

అయితే నేను సమ్మార్జకుణ్ణి కానంటారా !

మంత్రి

కారనే నా ఊహ మహారాజా !

రాజు

మరి ఏమిటి ఉపాయం?

మంత్రి

సమ్మార్జని పట్టినవాడే సమ్మార్జకుడు. మీరు కోపముతో ఆపదము వాడినప్పుడు మీకు హృద్గతమై ఉన్న అర్థమదేకదా ! ఇక ఉపాయము మాటకా — మాతృశ్రీ కాంచీకుమారినే అడగండి — ఆమె వివేకవతి.

రాజు

ఏమంటావు దేవీ !

కాంచీకుమారి

కామాక్షీపదభక్తుడు నాతండ్రి మిమ్ము సమ్మార్జకు డన్నాడు. ఆయనమాట చెల్లవద్దా ? మీరు సమ్మార్జకులైతే మీ భార్యను నేనూ సమ్మార్జని పట్టవలెను.

రాజు

వివేకవతివే.

కాంచీకుమారి

కాబట్టి, జీవితేశ్వరా

స్వర్ణదండమండితమా
సమ్మార్జని నేబట్టెద
స్వర్ణదండమండితమా
సమ్మార్జని మీరున్నూ
పట్టుడు, మన మిరువురమును
ప్రాణేశ్వర ! కామాక్షీ
సన్నిధాన వర్తుల మయి
శాంకరి వశవర్తుల మయి
కామాక్షీ దృఙ్మాలలు
కప్ప మనల నొకటిజేసి
కామాక్షీప్రాసాదము
కలధౌతముభాతి వెలుగ
కలిసి చిమ్ముదా మండీ.

రాజు, కాంచీకుమారి

కలిపికొంటివమ్మ హృదుల
కామాక్షీ యిరువురమును

మా మనములనుండి కోప
మంతరింపజేయవమ్మ
మా మనములలోని ఈర్ష్య
మటుమాయము చేయవమ్మ
నిందనమె మా యెడదలు
నిర్మలమ్ము జేసుకొమ్మ ;
కరకంకణ నిక్వణములు
కల్యాణపు పాటలుగా
ధరణీశ్వరు కఠినభుజా
దండము జయ స్తంభముగా
పాణిగ్రహణోత్సవమై
భవము లిట్లు చెలగ తల్లి
నాలుగు చేతులు కలుపుకు
సమ్మార్జకు లిద్దరమును
ఒకటే హృదయముతోడుత
కలయుచిమ్ముచుంటిమమ్మ
కామాక్షీ నీ సదనము
కరుణజూడవమ్మ తల్లి
కామాక్షీ, కామాక్షీ.

(ప్రతిభలో పడ్డ, శ్రీ శివశంకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన, ప్రభువాక్యమనే గీతికలోని కథ గానే ఈ నాటికలోని కథ.)

చిరకాలమునుండి బాధించుచున్న మూత్ర వ్యాధులకును శగ(గనేరియా)వ్యాధికిని క్రొత్తగాకనిపెట్టబడిన దివ్యౌషధము

GONO REGD. ORIGINAL TRADE MARK KILLER

కృత్రిమములు చూచి మోసపోకుడు. "కోడి" మార్కు గమనింపుడు.

గోనోకిల్లర్ (రిజిష్టర్డు)

ఈయౌషధము ఇంగ్లీషుమందులను దేశీయౌషధములను పుచ్చుకొనినను గుణముకలుగనియెడలను, యింజక్షనులవలనను వాక్సినులవలననుగూడ లాభములేక పోయినయెడలను కడపటిప్రయత్నముగా మా గోనోకిల్లరునుగూడ పుచ్చుకొని చూడుడు. పెక్కుయేండ్లనుండియున్నను లేక క్రొత్తగా కలిగినను ఏరకము శగ సంకటమైనను మరెట్టి మూత్రవ్యాధులకైనను స్త్రీలకైనను పురుషులకైనను గోనోకిల్లరు తప్పక కుదుర్చును. మూత్రము ఝూరీగా వెడలును. మూత్రముపోవుచున్నపుడు కలుగుమంట తగ్గిపోవును. మూత్రనాళమునందలివాపుతీసిపోవును. శగవ్యాధి (గోనోకోకసు)వలన మూత్రముబొట్లుగా పడుట, మేహరోగమువలన మూత్రద్వారమునుండిపోవు తెలుపు, మూత్రద్వారముయొక్క వాపు: మూత్రద్వారముయొక్క చుట్టువుండు పొరయొక్క వాపు; మూత్రాశయముయొక్క వాపు లేక మూత్రతిత్తియొక్క వాపు, నరములజబ్బు, మున్నగువ్యాధులన్నియును స్త్రీలకును పురుషులకునుగూడ గోనోకిల్లరువలన కుదురును. వీర్యము(సెమను)పోవుట, మూత్రవ్యాధులు మున్నగునవిగూడ దీనివలన కుదురును. ఖరీదు 50 మాత్రలుగల సీసా రు. 3-0-0. కృత్రిమములు చూచి భ్రమజెందవలదు. మా పుంజుమార్కు గమనింపుడు. వీ. పీ. చార్జీ ప్రత్యేకము అడ్రసు:—డాక్టరు డి. యన్. జసానీ, గిర్గాము వెనుకరోడ్డు, బొంబాయి 4.

Dr D. N. JASANI, Girgaon Back Road, Bombay, 4.
Madras Agents:--DADHA & Co., 52, Nainiappa Naick St, P. T. Madras